

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

07 02

2025 ел

Яр Чаллы

№

182

«2025-2027 елларга Тукай муниципаль районьнда наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасын раслау турында

Тукай муниципаль районы халкы арасында наркотиклар куллануны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча эшне оештыру максатында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр турында» 1998 елның 8 январендагы 3-ФЗ номерлы Федераль закон (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән), Россия Федерациясе Президентының 2020 елның 23 ноябрэндәге 733 номерлы Указы, «Наркомания һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрэндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 22 статьясы, «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрэндәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. «2025-2027 елларга Тукай муниципаль районьнда наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасын расларга.
2. Әлеге карарны Тукай муниципаль районьның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.
3. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесенә социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Ю.П. Васильевка йөкләргә.

Башкарма комитет Житәкчесе

К.Р. Нәжмиев

Тукай муниципаль районы
Башкарма комитетының 2025
елның 04 02 182
номерлы карарына кушымта

***«2025 - 2027 елларга Тукай муниципаль
районында наркоманияне профилактикалау»
район комплекслы программасы***

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2025 - 2027 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасы (алга таба - Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр Россия Федерациясенең наркотикларга каршы дәүләт сәясәте стратегиясен раслау турында» 2020 елның 23 ноябрәндәге 733 номерлы Указы; «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2014 елның 23 июлендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 29 октябрәндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы; «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрәндәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы
Программаның дәүләт заказчысы	Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләүче	Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгегә һәм наркотик чараларны куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы тору буенча район комиссиясе
Программаны төп башкаручылар	- Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгегә; - «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы мәгариф идарәсе» МКУ; - Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлгегә
Программаның төп максаты	Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында наркотик һәм психотроп матдәләргә законсыз тарату һәм медицинадан тыш куллану масштабларын кыскарту
Программаның бурычлары	1. Наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш буенча хокук саклау органнары эшчәнлеген арттыру. 2. Наркотикларга бәйләп кешеләргә дөвәләү һәм реабилитация ярдәме, туганнары һәм наркотикларга бәйләп кешеләр белән социаль-психологик эш системасын камилләштерү. 3. Халыкта сәламәт яшәү рәвешен алып бару һәм наркотиклар куллануга тискәре караш булдыру. 4. Балаларны һәм яшьләргә төрле түгәрәкләргә, физик культура һәм спорт белән системалы шөгыйльләнүгә җәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү. 5. Наркотикларга каршы эшчәнлекне оештыру, норматив-хокукый һәм методик тәмин итүне камилләштерү
Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре исемлегә	- Күрсәтелгән категориянең гомуми санында Программа һәм профилактик чараларга җәлеп ителгән 14 яшьтән алып 30 яшькә кадәргә яшүсмерләр һәм яшьләрнең чагыштырма зурлыгы; - Диспансер һәм профилактик исәптә торучы затлар саны; - Сәламәт яшәү рәвешен алып бару һәм наркотиклар һәм психоактив матдәләр куллануга тискәре мөнәсәбәткә юнәлдерелгән чаралар саны

<p>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганақлары</p>	<p>Программаны финанслауның гомуми күләме районның жирле бюджетыннан 859 500 сум тәшкит итә.</p> <p>шул исәптән, еллар буенча:</p> <p>2025 ел - 286 500 сум;</p> <p>2026 ел - 286 500 сум;</p> <p>2027 ел - 286 500 сум.</p> <p>Программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм тиешле елга һәм план чорына бюджет проектын формалаштырганда, ел саен төгәлләштерелергә тиеш.</p> <p>Республика, федераль бюджет һәм бюджеттан тыш чыганақлардан средстволар ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк</p>
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты</p>	<p>2025-2027 еллар</p>
<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән һәм соңгы нәтижәләре</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Балалар һәм яшьләрнең социаль үз-үзеңне тоту күнекмәләрен алуы, психоактив матдәләрне куллануны мотивацияләү дәрәжәсен киметү; - балалар һәм яшьләргә һөнәри юнәлеш бирү, физик культура белән шөгыйльләну, ялын оештыру өчен шартлар тудыру; - район халкын спорт секцияләренә һәм техник берләшмәләргә жәлеп итү, сәламәт яшәү рәвешенә тарту; - жинаятьчелек дәрәжәсе кимү; - педагогларның балалар, шул исәптән хавеф төркемендәгеләр белән, эшләүгә психологик-педагогик әзерлек дәрәжәсен күтәрү; - наркомания проблемасына жәмәгатьчелек һәм төрле оешмаларның игътибарын жәлеп итү
<p>Программаны тормышка ашыруны контрольдә тоту</p>	<p>Программаны тормышка ашыруны муниципаль район Советының законлылык, хокук тәртибе, милли мәсьәләләр һәм халык куркынычсызлыгы буенча даими комиссиясе һәм наркотик чараларны куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы тору буенча район комиссиясе контрольдә тотат.</p>

1. Проблеманың эчтәлегә һәм аны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

«2025-2027 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасы (алга таба - Программа) Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр Россия Федерациясенә наркотикларга каршы дәүләт сәясәте стратегиясен раслау турында» 2020 елның 23 ноябрәндәгә 733 номерлы Указы, «Наркомания һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрәндәгә 50-ЗРТ номерлы ТР Законы нигезендә эшләнә.

Программа максаты Тукай муниципаль районы территориясендә наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы тору, наркотик һәм психотроп матдәләр куллану һәм тарату белән бәйле хокук бозуларны профилактикалау булган Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының 2022 елның 4 мартындагы 586 номерлы карары белән расланган «2022 - 2024 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасының дәвамы һәм үсеше булып тора.

2024 ел башына Тукай муниципаль районында 51140 кеше яши. 2024 елның 1 январенә 14 яшьтән 35 яшькә кадәр яшьләр саны 11056 кеше тәшкит итте.

Районда халыкны наркотизацияләү проблемасы актуаль булып кала бирә һәм барлык кызыксынган хезмәтләренә һәм идарәләренә игътибар итүен таләп итә. Тукай муниципаль районында яшүсмерләр һәм яшьләр арасында наркоманияне беренчел профилактикалау белән түбәндәгә хезмәтләр шөгыйльләнә: Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай муниципаль районы буенча бүлегә, «Тукай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, Яшьләр эшләре, спорт һәм

туризм бүлеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ, Башкарма комитетның мәдәният бүлеге, Тукай муниципаль районының социаль яклау учреждениеләре.

Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге ведомство буйсынуындагы учреждениеләр белән яшүсмерләргә даими рәвештә спорт белән шөгыльләнүгә һәм спорт - массакуләм чараларда актив катнашуга жәлеп итү буенча системалы һәм максатчан эшчәнлек рәвешендә чаралар оештыра. Профилактика эшен оештырганда ведомство буйсынуындагы учреждениеләр яшүсмерләр һәм яшьләр элэгә торган төрле чорларның социаль-икътисадый һәм яшь үзенчәлекләрен исәпкә алалар.

Профилактик эш кысаларында иеидина, хокук саклау органнары, социаль яклау, хезмәт һәм мәшгульлек үзегә хезмәткәрләре белән ведомствоара хезмәттәшлеккә зур роль бирелә.

Тукай муниципаль районы гомуми белем бирү оешмаларында сыйныф сәгатъләре, ата-аналар жылышлары кысаларында төрле тәрбия эшләре алып барыла. Наркотиклар һәм психотроп матдәләргә законсыз куллануны иртә ачыклау, укучыларны наркотиклар куллануга жәлеп итү ихтималын фаразлаучыларны аерып алу максатында гомуми белем бирү оешмаларының педагог-психологлары ел саен психодиагностик тикшеренүләр үткәрә. Мәгариф идарәсендә, гомуми белем бирү оешмаларында хәвеф төркемендәге балаларның мәгълүмат банкы булдырылды. Сыйныф житәкчеләре, администрация тарафыннан бу балаларның үз-үзләрен тотышлары, дәресләргә йөрүләре, өлгерешләре даими контрольдә тотыла.

Тукай муниципаль районының балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссиясе карары буенча профилактик учетта торучы яшүсмерләргә жәмәгать тәрбиячеләре беркетелә. Жәмәгать тәрбиячеләре авыр тормыш хәлендә калган яшүсмерне реабилитацияләү мәсьәләсе буенча Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе белән тыгыз хезмәттәшлек итә. Жәмәгать тәрбиячеләре үз эшләрен яшүсмернең ата-аналары яки аларны алмаштыручы затлар, өстәмә белем бирү учреждениеләре, хокук саклау органнары хезмәткәрләре, жәмәгатьчелек вәкилләре белән тыгыз элемтәдә алып баралар.

Наркотиклар әйләнеше өлкәсендәге вазгыятьне профилактикалауны гамәлгә ашыруның иң мөһим шартлары булып кала бирә:

- наркотик чаралар куллануны алдан кисәтү чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;
- наркотик чаралар куллануны профилактикалау өлкәсендә хокук куллану практикасын камилләштерү;
- яшьләрнең буш вакыты һәм ял итү мәсьәләләрен камилләштерү.

Тукай муниципаль районында яшүсмерләргә һәм яшьләргә сәламәт яшәү рәвешенә жәлеп итү, спорт белән шөгыльләнү һәм уңай ял оештыру юлы белән альтернатив мәшгульлек наркотиклар куллануны кисәтүнең нигезе булып тора. Төрле спорт секцияләрендә шөгыльләнәп һәм спорт ярышларында катнашып, балалар үзләрен билгеле бер кагыйдәләр һәм нормалар кысаларында тотарга өйрәнәләр. Бу күнекмә аларга тормышта жәмгыятьтә билгеләнгән хокукий нормаларга жайлашырга ярдәм итә.

Район программасының төп максаты – Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында наркотик һәм психотроп матдәләргә законсыз тарату һәм медицинадан тыш куллану масштабларын киметү.

Әлеге программа нигезендә:

1. Халыкны наркотиклаштыруга каршы торучу чараларының нәтижелелеген арттыруга юнәлдерелгән берничә норматив-хокукий акт эшләнде.
2. Наркотикларга ихтыяжны кисәтү һәм киметү, шулай ук сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча эш алып барылды.
3. Тематик акцияләр, концертлар, спорт чаралары үткәрелде; массакуләм мәгълүмат чараларында күп санлы материаллар басылып чыкты.
4. Наркотик чараларның законсыз әйләнешен кисәтү һәм хокук саклау органнары бүлекчәләренә матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән чаралар тормышка ашырылды.
5. Наркотик чаралар, психотроп матдәләр куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы торучу буенча район органнары һәм учреждениеләргә эшен гомуми координацияләүне муниципаль наркотикларга каршы комиссия гамәлгә ашыра. Квартал саен комиссия утырышлары үткәрелә.

Кабул ителгән гамәлләргә карамастан, наркомания проблемасы халыкның сәламәтлегенә һәм милли куркынычсызлыкка глобаль куркыныч рәвешендә беренче урыннарда тора. Наркомания яшьләр арасында тарала.

Тукай районы үзәк хастаханәсе мәгълүматлары буенча 2024 елданаркотикларга бәйлә затларның диспансер исәбендә 69 кеше («Д» исәпкә алу – 42, «П» исәпкә алу – 27, бер ел эчендә барлығы алынган («Д» исәпкә алу – 4, «П» исәпкә алу – 13 кеше) торган.

Гомумән алганда, наркотикларга бәйлелек белән авыру буенча үсешнең стабилләшүе күзәтелә. Наркотикларга бәйлелектән жәфа чигүчеләр саны шактый кимеде. Кызыксыну максатыннан алга таба кулланмыйча наркотик матдәләр кулланучылар саны элеккегә дәрәжәдә саклана. Тукай районы халкы арасында наркотик матдәләргә беренчел куллану проблемасы, беренче чиратта, Яр Чаллы кебек эре торак пунктка якин булу белән бәйлә.

2024 ел өчен Тукай районы халкы арасында наркотик матдәләр һәм аны кулланудан психозлар нәтижәсендә наркология диспансерына госпитализацияләргә булмавы билгеләп үтелә. Наркологта исәптә торучы затлар турында мәгълүмат авыл фельдшер акушерлык пунктларыннан һәм участок полиция хезмәткәрләреннән даими рәвештә килә.

Наркотикларга бәйлелек авыруын булдырмау буенча, шулай ук наркотикларга бәйлелектән жәфа чигүче затлар арасында профилактик эшләр алып барыла:

- фельдшер акушерлык пунктларында наркотиклардан файдалануның зарары турында плакатлар эленгән, наркотик матдәләрдән файдалануның зыяны турында бюллетеньнәр бар. Плакатлар районның барлык фельдшер акушерлык пунктларында да бар;

- мәктәпләрдә өлкән сыйныф укучылары өчен алкоголь, тәмәке һәм наркотикларның зыяны турында лекцияләр үткәрелә. Районның иң зур торак пунктларында лекцияләр үткәрелә. Ел саен өлкән сыйныф укучылары арасында наркотик матдәләр куллануны ачыклау буенча тестлар уздырыла;

- район газетасында наркотик матдәләр, тәмәке тарту һәм алкоголь куллануның зыяны турында макаләләр басылды;

- Тукай районы халкы арасында вакытлы медицина тикшерүләре, машина йөртү таныклығын алу, эшкә урнашканда психиатр-нарколог кабинетында карау узганда алкоголь, наркотиклар һәм тәмәке тартуның зыяны турында профилактик әңгәмәләр үткәрелә;

- балигъ булмаганнар эшләре комиссиясе һәм муниципаль ведомствоара социаль-тернәкләндерү консилиумы составында имин булмаган гаиләләргә ай саен өйгә чыгып йөрүләр гамәлгә ашырыла;

- наркологта исәптә торучы кешеләргә даими рәвештә наркотик матдәләр куллануға тест үткәрелә, бу алга таба наркотик препаратларны куллануны тоткарлаучы һәм алга таба ремиссия чоры житүгә фактор булып тора.

Россия Эчке эшләр министрлығының Тукай районы буенча бүлгә шәхси составы тарафыннан районда яшәүчеләргә тарафыннан наркотик һәм психотроп матдәләр куллану фактларын профилактикалауға һәм булдырмауға, шулай ук район торак пунктларында наркопритоннар барлыкка килүне булдырмау буенча профилактик һәм оператив - эзләү чаралары үткәрелә.

2024 елда барлығы 0,45 (PVP) грамм (АППГ- 2,45) тартып алынган.

2024 ел өчен бүлектә теркәлгән: барлығы – 3 наркотиклар белән бәйлә жинаять (АППГ- 17), 43 жинаять тикшерелгән (АППГ- 8), 1 туктатылган (АППГ-3), жинаять ачылышы 97,7 % тәшкит иткән (АППГ-72.7%).

Хисап чорында законсыз наркотиклар әйләнеше линиясе буенча административ практика буенча эш түбәндәгечә тора. Хисап чорында законсыз наркотиклар әйләнеше линиясе буенча административ хокук бозу турында 6 беркетмә (АППГ-35) төзелде, шуларның 3 се (АППГ - 32) Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 6.9 статьясы буенча (табиб билгеләмичә куллану) һәм 3се (АППГ - 3) – Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 6.9.1 статьясы буенча (диагностикадан баш тарту). Билгеле бер курслар, диагностика узарга мәжбүр итүнең, наркоманиядән дәвалануның төп рычагларыннан берсе булып Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 6.9.1 статьясы тора, ягъни суд билгеләгән әлегә гамәлләрдән баш тарту. 2024 елда 3 затка наркоманиядән дәвалану бурычы йөкләнгән (узган елларда калганны исәпкә алып, производствода 3 зат булган).

Район территориясендә наркотиклар куллану һәм сату белән шөгьльләнүче затларны ачыклау максатыннан, бүлек хезмәткәрләре тарафыннан даими рәвештә наркотиклар белән бәйләү ситуациягә мониторинг үткәрелә, шул ук вакытта Тукай районы үзәк хастаханәсе һәм Яр Чаллы шәһәре наркология диспансеры мәгълүматлары кулланыла. Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлеге Яр Чаллы шәһәре наркология диспансеры белән берлектә ай саен наркотикларны табиб билгеләвеннән башка куллану фактын тикшерү өчен китерелгән затлар буенча тикшерүләр үткәрә. Барлығы 28 наркотик исереклеккә тикшерү үткәрелгән, аларның 16сы – Тукай районында, 12се - башка район һәм шәһәрләрдә яшәүчеләр.

2024 елда район территориясендә наркотик матдәләргә артык куллану белән бәйләү өлем очраклары теркәлмәгән.

Ай саен, наркология кабинетында исәпкә куелган затларны ачыклау һәм алга таба әлеге затлар белән профилактик чаралар үткәргү максаты белән, әлеге өлештә Тукай районы үзәк хастаханәсе наркология кабинеты, Яр Чаллы шәһәре наркология диспансеры белән чагыштыру үткәрелә.

Район мәктәпләренең педагогик составы белән укучыларга хокукый белем бирү мәсьәләләрендә үзара хезмәттәшлек алып барыла. Балигъ булмаганнар эшләре бүлеге хезмәткәрләре укучыларга һәм аларның ата-аналарына наркотик матдәләр куллануның зарарлы нәтижеләре, шулай ук әлеге өлкәдәге жинаятьләр өчен жинаять жаваплылыгы турында даими рәвештә мәгълүмат житкәрәләр.

«Мәк» оператив-профилактик чарасы, шулай ук «Үлем белән кайда сатуларын хәбәр ит!» акциясе турында район массакүләм мәгълүмат чараларында, шул исәптән «Якты юл» («Светлый путь») район газетасында, шулай ук Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлегенә интернет - порталында урнаштырылган.

Барлыкка килгән хәлне анализлаудан, аның якын киләчәккә үсешен фаразлаудан чыгып, социаль, медицина, профилактик, хокукый һәм оештыру характерындагы координацияләнгән чаралар комплексын күздә тоткан «2025-2027 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» буенча комплекслы район программасын тормышка ашыру зарурлыгы ачык күренә.

Программаны кабул итү кисәтү-профилактика чараларының формаларын һәм ысулларын камилләштерергә, башкарма хакимият органнарының һәм Тукай муниципаль районы профилактика системасы субъектларының программада күрсәтелгән проблемаларны хәл итү өчен көчләренн координацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

Наркоманиягә каршы көрәш проблемасын хәл итү бер финанс елы чикләрендә генә мөмкин түгел, чөнки озак вакытлы социаль характердагы күп санлы чаралар үткәргү күздә тотыла: наркоманиягә каршы көрәшнәң яңа методикаларын һәм технологияләрен эшләү, наркомания белән авыручы затларны дөвалау һәм тернәкләндерү. Программа өч еллык чорга исәпләнгән, аны озайтырга мөмкин.

Әлеге программа төп башкаручылар тәкъдимнәренә таянып әзерләнгән. Программа ведомстволарга характерда, ул анда катнашучыларның гамәлләрен алга таба координацияләүгә юнәлдерелгән, наркотик чараларны, психотроп матдәләргә куллануға һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы бердәм стратегия үткәргүгә, аны башкаручыларның жаваплылыгын күтәргүгә ярдәм итәргә тиеш.

2. Программаның максаты һәм бурычлары

Максат: Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында наркотик һәм психотроп матдәләргә законсыз тарату һәм медицинадан тыш куллану масштабларын кыскарту.

Бурычлар: 1. Наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш буенча хокук саклау органнарының эшчәнлеген көчәйтү.

2. Наркотикларга бәйләү кешеләргә дөвалау һәм тернәкләндерү системасын камилләштерү, туганнары һәм наркотикларга бәйләү кешеләр белән социаль-психологик эш алып бару.

3. Халыкта сәламәт яшәү рәвешен алып бару һәм наркотиклар куллануға тискәре караш булдыру.

4. Балаларны һәм яшьләргә төрле түгәрәкләргә, физик культура һәм спорт белән системалы шөгьльләнүгә җәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү.

5. Наркотикларга каршы эшчэнлекне оештыру, норматив-хокукий һәм методик тээмин итүне камилләштерү.

3. Программаны финанс белән тээмин итү

Районның жирле бюджеты хисабына программаны финанслауның гомуми күләме 859 500 сум тәшкил итә.

Программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм тиешле елга һәм план чорына бюджет проектының формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Республика, федераль бюджет һәм бюджеттан тыш чыганақлардан средстволар ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

4. Гамәлгә ашыру еллары буенча планлы күрсәткечләрне расшифровкалау белән программаның максатчан күрсәткечләре исемлеге

№	Критерийларның исеме	Үлчәү берәмлеге	2025 ел	2026 ел	2026 ел
1	Күрсәтелгән категориянең гомуми санында Программа һәм профилактик чараларга жәлеп ителгән 14 яшьтән алып 30 яшькә кадәрге яшүсмерләр һәм яшьләрнең чагыштырма зурлыгы	%	40	42	45
2	Диспансер һәм профилактик исәптә торучы затлар саны	кеше	69	68	67
3	Сәламәт яшәү рәвешен алып баруга һәм наркотиклар һәм психоактив матдәләр куллануга тискәре мөнәсәбәткә юнәлдерелгән чаралар саны	берәмлек	170	170	170

5. Фаразланган нәтижәләр

1. Балалар һәм яшьләр тарафыннан социаль үз-үзенә тоту күнекмәләрен алу, психоактив матдәләр куллануны мотивацияләү дәрәжәсе кимү;

2. Наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле жинаятьчелек дәрәжәсе кимү.

3. Педагогларның балалар, шул исәптән хавеф төркемендәгеләр белән, эшләүгә психологик-педагогик әзерлек дәрәжәсен күтәрү.

4. Наркомания проблемасына жәмәгәтьчелек һәм төрле оешмаларның игътибарын жәлеп итү.

5. Балалар һәм яшьләргә һөнәри юнәлеш бирү, физик культура белән шөгыйльләну, ялын оештыру сыйфатын арттыру.

«2022 - 2024 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасы буенча чаралар

№	Чаралар исеме	Финанс чараларын еллар буенча бүлү (сумнарда)			Финанслау чыганагы	Башкаручы
		2025	2026	2027		
1.	«Здоровый я- здоровая страна!» рәсем конкурсы	2000	2000	2000	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
2.	Тематик әңгәмә: «Мин тормышта сайлыым». «Басып торам юллар чатында», «Сәламәт булу серләре»	1500	1500	1500	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
3.	«Сәламәт булайык» рәсем конкурсы	2000	2000	2000	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
4.	«Верь сам в себя наперекор Вселенной!», «Психотропные вещества», «Осторожно человек-помни 21 век!» яшүсмерләр өчен нарколог һәм психиатр лекциясе конкурсы				финанслау таләп ителми	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
5.	Яшьләр белән очрашу «Яшьләр һәм наркомания»	1500	1500	1500	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
6.	«Скажи жизни ДА!» түгәрәк өстәл	3500	3500	3500	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
7.	«Правонарушение и ответственность» участковыйлар белән очрашу				Финанслау таләп ителми	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
8.	«Үзәңне наркотикларга бәйләмә» чарасы	1000	1000	1000	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
9.	Түгәрәк өстәл «Минем яшисем килә»	1500	1500	1500	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
10.	Түгәрәк өстәл «Жизнь без наркотиков»	1500	1500	1500	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ	«Мәдәният һәм ял үзәге» МБУ
11.	«Наркотикам нет!» рәсемнәр, плакатлар конкурсы	7000	7000	7000	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ
12.	«Надо жить честно!» коррупциягә каршы балалар рәсемнәре һәм плакатлары конкурсы	7000	7000	7000	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ
13.	Гомуми белем бирү оешмаларының хокук бозуларны профилактикалау отрядлары арасында конкурс	5000	5000	5000	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге»	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ

					МБББУ	
14.	«Лучший уголоч профилактики по наркомании среди учащихся» конкурсы	5000	5000	5000	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ
15.	«Спасем жизнь вместе» социаль реклама конкурсы	8000	8000	8000	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ
16.	«Наркотикларга каршы юнәлештәге һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалаучы иң яхшы видеоролик» конкурсы	8000	8000	8000	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ	«Мәктәптән тыш эшләр үзәге» МБББУ
17.	Спорт ярышларын оештыру һәм уздыру: - Егетләр һәм кызлар арасында бадминтон буенча район беренчелеге һәм чемпионаты, - Яшүсмерләр арасында футбол буенча «Күн туп» район беренчелеге, - Авыл жирлекләре, район оешмалары һәм предприятиеләренә ир-ат командалары арасында футбол буенча район чемпионаты, - Авыл жирлекләре, предприятиеләр һәм оешмалар командалары арасында волейбол буенча чемпионат	82000	82000	82000	Тукай муниципаль районы «Спорт мәктәбе» МБУ	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
18.	Тукай муниципаль районы «Спорт мәктәбе» МБУ укучылары арасында спорт ярышлары үткәру: - егетләр һәм кызлар арасында Бөтенроссия наркотикларга каршы акциягә багышланган йөзү буенча беренчелек; - «Бөтендөнья СПИДка каршы көрәш көне»нә багышланган бадминтон буенча беренчелек; - чаңгы ярышлары буенча беренчелек; - кикбоксинг буенча беренчелек; - егетләр һәм кызлар арасында спорт (ирекле) көрәш буенча беренчелек; - егетләр арасында көрәш буенча беренчелек; - суда бәйрәм: «Күңелле стартлар!»; - егетләр һәм кызлар арасында өстәл теннисы буенча ачык беренчелек	43000	43000	43000	Тукай муниципаль районы «Спорт мәктәбе» МБУ	Тукай муниципаль районы «Спорт мәктәбе» МБУ
19.	Авыл фельдшерлары арасында «Профилактика наркологических заболеваний на селе» темасына семинарлар үткәру				финанслау таләп ителми	Тукай районы үзәк хастаханәсе ДАССУ
20.	«Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау» темасына профилактика субъектлары белән оештырылган чараларда катнашу				финанслау таләп ителми	Тукай районы үзәк хастаханәсе ДАССУ
21.	Наркология кабинетында исәптә торучы авырулар белән дөвалу				финанслау таләп	Тукай районы үзәк

	Һәм тернәкләндерү чаралары үткәру				ителми	хастаханәсе ДАССУ
22.	Районның һәр торак пунктында « Нет наркотикам!» дигән темага санитар бюллетеньнәр чыгару, шулай ук күрсәтмә агитация чараларын тарату				финанслау таләп ителми	Тукай районы үзәк хастаханәсе ДАССУ
23.	Районның өлкән сыйныф укучылары арасында наркотик матдәләр куллану предметына бәвелгә скрининг тест үткәру	50000	50000	50000	Мәгариф идарәсе	Тукай районы үзәк хастаханәсе ДАССУ
24.	Районның гомуми белем бирү оешмаларында наркотикларга каршы профилактик чаралар үткәру: акцияләр, квестлар, тематик чаралар, мастер-класслар, очрашулар һ.б.	57000	57000	57000	Мәгариф идарәсе	Мәгариф идарәсе
	БАРЛЫГЫ:	286500	286500	286500		